

en Lov af samme Dato en Indkomststat, der skulde optræves i tre Tredjedele i Aarene 1871 og 1872.

Det bør endnu tilføjes, at blandt de kommunale Skatter findes en egentlig Indkomststat kun i Kjøbenhavn, fastsat, som alt nævnt, ved Lov af 19de Februar 1861, med senere Tilføjelser. Denne Stat, der har været i uafbrudt Virksomhed siden 1862, er en almindelig Procentskat paa Borgernes Nettoindkomst og paalignes af de kommunale Myndigheder.

Gaar man ovenstaaende korte Oversigt igennem, vil man finde, at der er forskellige Spørgsmaal, som komme frem ved Betragtningen af den historiske Udvikling. Blandt disse skal først nævnes Spørgsmaalet om en Repartitions- eller en Procentskat. Denne Sag har man imidlertid anset som endelig afgjort gennem de Erfaringer, der gjordes om den ulige Byrde for de forskellige Kommuner's Borgere, som Repartitionsstatterne fra 60erne medførte. Erfaringer, der bevirkede, at man i 1870 gik over til Procentsystemet, hvor man søgte at sikre Borgerne Ensartethed i Paalæget ved omhyggelige og detaillerede Bestemmelser for Paaligningen, ved Ligningskommissionernes Sammenligning og ved Dannelsen af Overligningskommissioner for hvert Amt. En lignende og yderligere Sikring har man i nærværende Lovforslag søgt gennemført igennem dettes Afsnit C. (jfr. nedenfor).

Der kunde dernæst frembyde sig Spørgsmaal om, hvorvidt man til Grund for Paaligningen skulde følge Principperne for Indkomststaten af 1870, saaledes at man overalt søgte hen til selve Indkomsterne, eller om man snarere skulde nærme sig Loven af 1848, der jo til en vis Grad beskattede Indkomsttilberne. Imidlertid kunde heller ikke Afgørelsen af dette Forhold i Virkeligheden være tvivlsom. Det viser sig nemlig, at ligesaa lidt som Loven af 1848 helt kunde gennemføre en Indkomsttilbebefatning, har en saadan overhovedet noget Sted kunnet gennemføres. De Fordele, denne Beskatningsmaade skulde frembyde, bero paa, at herved skulde til den ene Side den enkelte ikke behøve direkte at opgive sine Indtægter og direkte at betale sin Stat, medens til den anden Side det offentlige ikke vilde være afhængigt af slige Opgivers Paalidelighed. Naar alle Rilder til Indkomster beskattedes, vilde alle de, der havde Indkomsterne, rammes, uden at Offentligheden og den enkelte Borger kom til at staa Ansigt til Ansigt.

Men disse Fordele kunne kun købes og ere kun købte ved at beskatte Statens Borgere baade formelt og reelt forskellig eller ved under en tilsyneladende Beskatning af Indkomsterne gennem Rilderne i Virkeligheden at nøjes med skabelonmæssige Næringsstatter. Den engelske „income and property tax“ f. Eks., som man plejer at anse som Mønstrer for en Indkomsttilbebefatning, har en forholdsvis let Opgave overfor Agerbruget, fordi Ejer og Bruger af Jord i England i Reglen ikke er samme Person, og man gennem Forpagtningsafgifterne da kan erfare Ejers Indtægter. Men endda maa man over for Brugerne beregne Staten gennem en skematisk Antagelse om deres Indtægter i Forhold til den Afgift, de hvare. Den tilsyneladende Ensartethed vil altsaa skjule megen Uretfærdighed. I et Land som Danmark vilde der ingen anden Vej være at gaa end enten, som i 1848, paa ny at støtte sig til det i høj Grad misvisende Hartkorngrundlag eller at vurdere Ejendommene, forudsætte en bestemt Rente af Vurderingssummen og endelig til denne Rente lægge et forud fastsat Beløb for formodet Indtægt af personligt Arbejde i Forhold til Ejendommens Størrelse (Vurderingssum). Hvad dernæst de handlende, industribevende og liberale Erhverv angaar, har man i England over for disse ingen anden Udvej haft end en Beskatning ved almindelig Netto-Indkomststat, saa at Rildebeskatningen altsaa her er opgivet. Ved den danske Lov af 1848 var man for saa vidt mere konsekvent, som man, efter at visse Beløb vare reparterede paa Kommunerne, lod disse opkræve Beløbene hos de næringsdrivende paa Grundlag af de bestaaende Næringsstatter m. v., og det er samme Udgangspunkt, man har valgt i det af den nuværende danske Regering i 1896 forelagte Forslag om „Indkomststat“; man nøjes overfor de næringsdrivende med de bestaaende Erhvervsstatter, der kun have rent ydre Kendemærker at gaa efter. En Indkomsttilbebefatning bethder altsaa efter det her meddelte enten en Beskatning efter formodede Indkomster og Antagelser af Gennemsnitsindtægter uden Hensyn til, hvordan sligt slaar til overfor den enkelte, eller en Beskatning halvt af denne Art, halvt efter Princippet for almindelige Skatter paa Rentindtægten uden Hensyn til Rilderne.

Indkomsttilbebefatningen vil dernæst ramme den flydende Kapital derigennem, at Debitorerne erlægge Staten, men ere berettigede til at fradrage Beløbet af Staten, naar Renterne betales til Kreditorerne, og den vil ramme Lønninger o. l.